

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی
اداره پژوهش‌های خبری

نگاهی به روند اجرایی برجام از منظر الزامات نه گانه رهبر معظم انقلاب

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

- وب سایت خبرگزاری صدا و سیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

- گروه تلگرام پژوهش خبری صدا و سیما <https://telegram.me/pajooreshkhabar>

- پژوهشگر: مرتضی هوشیار

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱.....	چکیده پژوهش
۲.....	■ مقدمه
۳.....	■ الزامات نه‌گانه
۴.....	■ نمونه‌های تبلیغاتی درباره الزامات نه‌گانه
۱۳.....	■ جدول آماری حجم اظهارات و تبلیغات رسانه ای درباره الزامات نه‌گانه به تفکیک شماره‌های گاه‌شمار
۱۴.....	■ جدول آماری تبلیغات رسانه ای درباره الزامات نه‌گانه
۱۵.....	■ بررسی نکات برجسته نموداری
۱۶.....	■ الزامات نه‌گانه بر جام در کلام رهبر انقلاب

بسمه تعالی

چکیده پژوهش

- بیشترین اظهارات و تبلیغات رسانه‌ای به نوعی با الزام شماره ۱ در خصوص «اخذ تضمین‌های کافی در لغو تحریم‌ها است.» و پس از آن با الزام شماره ۲ یعنی نقض برجام با هرگونه تحریم جدید به هر بهانه‌ای .. مرتبط است.

- تکرار و فراوانی هر کدام از الزام‌ها فصلی و مناسبتی است یعنی با توجه به طرح هر یک از موضوعات مربوط به برجام در نتیجه الزامات متناسب با آنها نیز رسانه‌ای می‌شود. مثلا هرگاه سخن از نوسازی اراک بوده الزامات مربوط به آن یعنی الزام سه و چهار رسانه‌ای شده است. اما در مقابل این اصل، استثنایی وجود دارد که می‌توان آن را مبحثی تقریبا دائمی دانست چون مربوط به اصل برجام و کلیت آن است و همین امر باعث شده که همیشه کم و بیش ردی از آن در تبلیغات رسانه‌ای زمان‌های مختلف مشاهده شود و آن مبحث تحریم و الزامات ۱ و ۲ است که بیشترین فراوانی رسانه‌ای را به خود اختصاص می‌دهد.

- تکرارهای فراوان نشان از اهمیت موضوع تحریم و پیوستگی آن با برجام دارد به این معنا که اجرای کامل و دقیق برجام با تداوم تحریم‌ها غیر ممکن است. البته می‌توان به استناد اخبار و اسناد موجود علت این تداوم تحریم‌ها را سیاست عملی واشنگتن در قبال برجام دانست از این رو بدعهدی آمریکا در فضای سیاسی و رسانه‌ای ایران، برخی از کشورهای عضو اتحادیه اروپا و همچنین روسیه مورد انتقاد قرار گرفته است. این در حالی است که در نقطه مقابل محافل سیاسی و رسانه‌ای آمریکا به دنبال توجیه بدعهدی آمریکا در اجرای برجام هستند.

- بررسی و تحلیل اظهارات و تبلیغات رسانه‌ای درباره برجام نشان می‌دهد که در میان الزامات، الزام نهم و همچنین الزام هشتم به ترتیب حجم کمتری از اظهارات و فضای تبلیغات رسانه‌ای را به خود معطوف کرده‌اند. الزام نهم مربوط به رصد دقیق برجام است. به نظر می‌رسد یکی از علل کم حجم بودن تبلیغات رسانه‌ای در این زمینه؛ فعالیت اندک یا رسانه‌ای نشدن اقدامات کمیته رصد و نظارت بر اجرای برجام بوده است. این در حالی است که رصد دقیق بر روند اجرای برجام به منظور جلوگیری از تخلفات احتمالی طرف غربی از تعهدات برجامی خود امری است کاملا مهم و ضروری که رهبر معظم انقلاب نیز بر این ضرورت تصریح فرموده‌اند. بنابراین شایسته بلکه ضروری است کمیته یادشده ضمن افزودن بر میزان فعالیت خود، از اقدامات رسانه‌ای (اطلاع رسانی به مردم) در این خصوص اهمال نکند. الزام هشتم هم مربوط به ضرورت مراجعه به اسناد مذاکرات در صورت وجود ابهام است. به نظر می‌رسد؛ با توجه به ابهام زایی محافل سیاسی و رسانه‌ای آمریکا و افشاء جهت دار و هدفمند برخی از محتوای مذاکرات، تمرکز هوشمندانه محافل سیاسی و تبلیغی جمهوری اسلامی بر روی این موضوع می‌تواند بستر تبلیغی مناسب برای به دست گرفتن ابتکار عمل سیاسی و رسانه‌ای در تفسیر برجام را فراهم آورد.

■ مقدمه

پس از نه دور مذاکرات سخت و فشرده و چندین تمدید در بازه زمانی سیزده ماهه بالاخره در تاریخ ۲۳ تیر ۹۴ بیانیه جمع‌بندی مذاکرات هسته‌ای ایران و ۵+۱ مبنی بر امکان دستیابی به توافق جامع (برجام) توسط مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا و طرف ایرانی قرائت شد. اندکی پس از آن برنامه جامع اقدام مشترک پس از بررسی‌های کارشناسی مفصل در مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۹۴/۷/۲۱ تصویب و فردای آن روز از سوی شورای نگهبان به تایید رسید. رهبر معظم انقلاب نیز در تاریخ ۹۴/۰۷/۲۹ ضمن نامه‌ای به رئیس جمهوری که حاوی الزامات نه‌گانه در اجرای برجام بود، این برنامه را با عنایت به طی مراحل مختلف برای اجرا ابلاغ فرمودند. بنابراین برجام از آن تاریخ تاکنون وارد دوره جدید و در عین حال مهمی شده که برخی آن را دوره پسا برجام یعنی دوره اجرای برجام می‌نامند. این دوره از این نظر که ناظر به چگونگی اجرای برجام می‌باشد، قطعاً حائز اهمیت فراوان است. از این رو معظم له در نامه‌ای به رئیس جمهوری نکات مهم و ضروری را در قالب الزامات نه‌گانه تبیین و ابلاغ نمودند.

در بولتن حاضر که اختصاصاً به موضوع الزامات نه‌گانه اختصاص دارد، تلاش شده است که تبلیغات رسانه‌ای و واکنش‌های داخلی و خارجی را که در برگیرنده مطالب مرتبط با الزامات نه‌گانه می‌باشد را تنها اندکی بعد از نامه رهبر معظم انقلاب (۲۹ مهر ۹۴)، تاکنون (شهریور ۹۵)، در قالب شکلی تفکیکی - آماری در اختیار پژوهشگران، برنامه‌سازان و فعالان رسانه‌ای قرار دهد.

الزامات نه‌گانه رهبري

الزام اول:

ضرورت اخذ تضمین‌های قوی در روند اجرایی لغو تحریم‌ها

اولاً: از آنجا که پذیرش مذاکرات از سوی ایران اساساً با هدف لغو تحریم‌های ظالمانه‌ی اقتصادی و مالی صورت گرفته است و اجرائی شدن آن در برجام به بعد از اقدام‌های ایران موکول گردیده، لازم است تضمین‌های قوی و کافی برای جلوگیری از تخلف طرف‌های مقابل، تدارک شود، که از جمله‌ی آن اعلام کتبی رئیس‌جمهور آمریکا و اتحادیه اروپا مبنی بر لغو تحریم‌ها است. در اعلام اتحادیه اروپا و رئیس‌جمهور آمریکا، باید تصریح شود که این تحریم‌ها بکلی برداشته شده است. هرگونه اظهارهای مبنی بر این‌که ساختار تحریم‌ها باقی خواهد ماند، به منزله‌ی نقض برجام است. در ادامه نمونه‌ای از اظهارات و تبلیغات رسانه‌ای مرتبط با این الزام آمده است:

فرآیند اجرایی

واکنش‌های خارجی

- متیو ریکرافت سفیر انگلیس در سازمان ملل: اجرای برنامه جامع اقدام مشترک سبب اجرایی شدن نخستین مرحله از کاهش تحریم‌ها شامل تحریم‌های سازمان ملل متحد، اتحادیه اروپا و آمریکا شد. ما از شرکت‌ها و تجار می‌خواهیم از این فرصت‌های اقتصادی جدید بهره برداری کنند. (پایگاه اینترنتی سایت وزارت خارجه انگلیس سه شنبه ۹۵/۴/۲۹)

- سرگئی ریابکوف، معاون وزیر خارجه روسیه: با وجود این‌که تعداد قابل توجهی از تحریم‌های ایالات متحده و اتحادیه اروپا لغو شده است اما شرکت‌های بین‌المللی عجله‌ای برای بازگشت به ایران ندارند. این موضوع اتهام قصور واشنگتن و بروکسل (اتحادیه اروپا) را روشن می‌کند. (ایسنا جمعه ۹۵/۵/۱)

واکنش‌های داخلی

- علی لاریجانی: تاکنون حدود ۵۲ قطعهنامه و طرح ضدایرانی در کنگره آمریکا مطرح شده که ۳ طرح در این میان به نتیجه رسیده است. طرف مقابل بانک‌های درجه ۳ و ۴ خود را برای همکاری با ایران آزاد گذاشته اما بانک‌های اصلی برای همکاری و سرمایه‌گذاری در ایران هراس دارند علاوه بر آن غربی‌ها هر روز شیطنت جدیدی نشان می‌دهند. (خبرگزاری تسنیم پنجشنبه ۹۵/۴/۳۱)

- محمد جواد ظریف در واکنش به ادعای آسوشیتدپرس: همه رسانه‌های دنیا تمام سند را ندیده‌اند ولی با این وجود همه رسانه‌ها می‌گویند: ایران بعد از ۱۰ سال به سرعت به سمت غنی‌سازی صنعتی می‌رود. وقتی تمام این سند منتشر شود، مشخص می‌شود ما ظرف ۱۵ سال به کجا خواهیم رسید. (خبرآنلاین سه شنبه ۹۵/۴/۲۹)

- جواد کریمی قدوسی نماینده مشهد در مجلس: دورنمای برجام دورنمای مبهم و تاریکی است. تقریباً جمهوری اسلامی ایران به تمامی تعهدات خود عمل کرده اما در طرف مقابل هیچ اقدامی در جهت اجرای تعهدات برجام صورت نگرفته است. (خبرگزاری فارس پنجشنبه ۹۵/۴/۳۱)

الزام دوم:

مخالفت با هر گونه تحریم جدید (نقض برجام با وضع هر گونه تحریم جدید)

ثانیاً: در سراسر دوره هشت ساله، وضع هر گونه تحریم در هر سطح و به هر بهانه‌ای .. توسط هر یک از کشورهای طرف مذاکرات، نقض برجام محسوب خواهد شد و دولت موظف است طبق بند ۳ مصوبه مجلس، اقدامهای لازم را انجام دهد و فعالیتهای برجام را متوقف کند. (چهارشنبه ۹۴/۷/۲۹ پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی سیدعلی خامنه‌ای)

در ادامه نمونه ای از اظهارات و تبلیغات رسانه ای مرتبط با الزام دوم آمده است:

فرآیند اجرایی

بانک جهانی در اطلاعیه‌ای در واکنش به اظهارات محمد خزاعی معاون وزیر اقتصاد گفت که این نهاد قصد هیچ برنامه همکاری و سرمایه‌گذاری بلند مدت و کوتاه مدت در ایران را طی دوران پسابرجام ندارد. به گفته بانک جهانی این نهاد قصد هیچ برنامه همکاری و سرمایه‌گذاری بلند مدت و کوتاه مدت در ایران را طی دوران پسابرجام ندارد. (تابناک چهارشنبه ۹۵/۴/۹)

واکنش‌های خارجی

فرد هاچبرگ، رئیس بانک صادرات واردات آمریکا: هیچ مبادله‌ای برای ایران را تسهیل نخواهیم کرد. «به موجب قوانین جاری، بانک صادرات - واردات ایالات متحده هیچ مبادله‌ای را برای حامیان تروریسم دولتی تأمین مالی نخواهد کرد. (خبرگزاری فارس پنجشنبه ۹۵/۴/۱۰)

واکنش‌های داخلی

علی لاریجانی، رییس مجلس شورای اسلامی: به نظر می‌رسد غربی‌ها در اجرای برجام نقاط ضعفی را جا گذاشتند که برخی از این نقاط ضعف مربوط به برجیدن تحریم‌ها علیه ایران می‌شود که بخشی از این عدم برجیدن تحریم‌ها را در بانک‌های بزرگ کشور شاهدیم. رئیس‌مجلس در بخش دیگری از سخنانش تصریح کرد: یک اضطرابی هم برای سرمایه‌گذاری در ایران ایجاد می‌کنند و در پشت صحنه خزانه‌داری آمریکا اضطراب‌هایی را به وجود می‌آورد تا سرمایه‌گذاری در ایران انجام نشود. (تابناک سه شنبه ۹۵/۴/۸)

الزام سوم:

نوسازی اراک و معامله اورانیوم غنی شده منوط به بسته شدن پرونده (PMD) است .

ثالثاً: اقدامات مربوط به آنچه در دو بند بعدی آمده است(اقدام در مورد نوسازی کارخانه اراک با حفظ هویت سنگین آن - معامله اورانیوم غنی شده موجود در برابر کیک زرد با دولت خارجی) ، تنها هنگامی آغاز خواهد شد که آژانس، پایان پرونده موضوعات حال و گذشته (PMD) را اعلام نماید. (چهارشنبه ۹۴/۷/۲۹ پایگاه اطلاع رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی سیدعلی خامنه ای)

در ادامه نمونه ای از اظهارات و تبلیغات رسانه ای مرتبط با الزام سوم آمده است:

واکنش های داخلی

آصفری عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس: دولت به نظارتها و بازرسی های مجلس در اجرای برجام هیچ توجهی نمی کند، متأسفانه دستگاه دیپلماسی کشورمان خیلی علاقه ای به نقطه نظرات نمایندگان مجلس شورای اسلامی ندارد و ما این گلایه جدی را نسبت به وزارت امور خارجه داریم. وی افزود: مقام معظم رهبری دستور دادند که کمیته ای برای نظارت بر روند اجرای برجام در کشور شکل گیرد، سؤال این است مجلسی که طبق قانون ۲ وظیفه ذاتی «نظارت» و «قانون گذاری» دارد، آیا نباید یک نماینده آن در این کمیته نظارتی حضور داشته باشد؟ این عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس در ادامه تصریح کرد: سؤال این است که جایگاه نظارتی مجلس در این میان چیست؟ مگر مجلس از شورای عالی امنیت ملی درخواست نداشت که به دلیل مصوبه اخیر کنگره آمریکا مبنی بر محدودیت سفر به ایران، اجرای برجام فعلاً متوقف شود تا آمریکایی ها به تعهداتشان عمل کنند ولی هنوز مهر نامه ما خشک نشده بود دولت بخش اعظمی از اورانیوم غنی شده ایران را سوار کشتی کرد و طبق برجام تحویل شرقی ها دادند، این اقدامات دولت واقعاً خوب نیست، مجلس شورای اسلامی جزء نظام و در رأس امور است. (خبرگزاری فارس جمعه ۹۴/۱۰/۱۱)

واکنش های خارجی

- جان کری: همانطور که توافق شده بود، ایران از آن زمان، برچیدن عناصر اصلی تأسیسات هسته ای خود را آغاز کرده است و در ۲۸ دسامبر، بخش زیادی از اورانیوم غنی شده خود را از کشور خارج کرد. این محموله تقریباً جدول زمانی دو سه ماهه ایران برای دستیابی به اورانیوم کافی در سطح تسلیحات برای ساخت یک سلاح را بیش از سه برابر کرد. (الف سه شنبه ۹۴/۱۰/۸)

- ماری هارف ارسال بیست و پنج هزار پوند از ذخایر اورانیوم کم غنی شده ایران به روسیه، اقدامی بسیار مهم است. خارج شدن این محموله اورانیوم از ایران، زمان فرار هسته ای را برای ایران در دستیابی به اورانیوم مورد نیاز برای ساخت سلاح هسته ای، به بیش از سه برابر افزایش می دهد. (مونیتورینگ خبرگزاری صدا و سیما سه شنبه ۹۴/۱۰/۸)

فرآیند اجرایی

- علی اکبر صالحی رئیس سازمان انرژی اتمی ایران: ۱۱ تن اورانیوم غنی شده تحویل روسیه داده و ۲۰۰ تن کیک زرد دریافت شد. بر اساس برجام، متعهد شده ایم که تا قبل از روز اجرای برجام، اورانیوم مازاد بر میزان مشخص شده را تعیین تکلیف کنیم. (خبرگزاری مهر سه شنبه ۹۴/۱۰/۸)

الزام چهارم:

ضرورت اخذ تضمین‌های کافی برای نوسازی کارخانه اراک با حفظ هویت آب سنگین

رایباً: اقدام در مورد نوسازی کارخانه‌ی اراک با حفظ هویت سنگین آن، تنها در صورتی آغاز خواهد شد که قرارداد قطعی و مطمئن درباره‌ی طرح جایگزین و تضمین کافی برای اجرای آن منعقد شده باشد. خامساً: معامله‌ی اورانیوم غنی‌شده‌ی موجود در برابر کیک زرد با دولت خارجی در صورتی آغاز خواهد شد که قرارداد مطمئن در این باره همراه با تضمین کافی منعقد شده باشد. معامله و تبادل مزبور، باید بتدریج و در دفعات متعدّد باشد. (چهارشنبه ۹۴/۷/۲۹ پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی سیدعلی خامنه‌ای) در ادامه نمونه‌ای از اظهارات و تبلیغات رسانه‌ای مرتبط با الزام چهارم آمده است:

فرآیند اجرایی

- بهروز کمالوندی سخنگوی سازمان انرژی اتمی از برگزاری نشست سه جانبه ایران، چین و آمریکا با محوریت بازطراحی رآکتور آب سنگین اراک در وین خبر داد. بر این اساس، به آنها (آمریکایی‌ها) گفته‌ایم که ما یکسری تضمین‌های عینی، شفاف و مشخص می‌خواهیم و تضمین‌ها نباید در قالب ضمانت‌های قراردادی باشد. ما گفته‌ایم که ابتدا بهای کالایمان را دریافت می‌کنیم و سپس آن را در اختیارتان قرار می‌دهیم. این موضوع اصلی‌ترین مساله در رایزنی‌ها با دولت آمریکا بوده است. البته دو موضوع دیگری هم هستند که موضوعاتی جزئی‌تر و کم‌اهمیت‌تر هستند و به این اعتبار می‌توانم بگویم که مهم‌ترین موضوع دریافت وجوه محموله قبل از دریافت آن است. (الف یکشنبه ۹۵/۳/۲۳)

واکنش‌های خارجی

- جان کربی سخنگوی وزارت خارجه آمریکا در مصاحبه با روزنامه القدس العربی: به هر حال با وجود اجرای توافق اتمی هنوز اختلافات عمیقی بین آمریکا و ایران وجود دارد و به عبارت دیگر همچنان تحریم‌های ما بر ایران در ارتباط با برخی مسائل از جمله ادامه برنامه موشکی پابرجاست به اضافه اینکه آمریکا تحریم‌های جدیدی را بر برخی شخصیت‌ها و شرکت‌های مرتبط با توسعه برنامه موشک‌های بالستیک اعمال کرده است زیرا این اقدام را نقض تعهدات بین‌المللی می‌داند. (خبرگزاری تسنیم یکشنبه ۹۵/۳/۲۳)

واکنش‌های داخلی

- حجت‌الاسلام مجتبی ذوالنور نماینده مردم قم در مجلس شورای اسلامی درباره اقدامات دولت در مقابل بدعهدی و بدقولی آمریکایی‌ها در برجام گفت: آمریکایی‌ها و غربی‌ها به تعهدات خود در برجام عمل نمی‌کنند، این همه خوش‌خیالی بس است و دولت به‌جای التماس مطالبه‌گر حقوق ملت باشد. دولت در این زمینه نباید از دیپلماسی انفعال و التماس استفاده کند و سریعاً پاسخ محکم به این‌گونه زیاده‌خواهی‌ها بدهد. (خبرگزاری تسنیم پنجشنبه ۹۵/۳/۲۴)

- حجت‌الاسلام مجتبی ذوالنور نماینده مردم قم در مجلس شورای اسلامی گفت دولت باید در مقابل این بدعهدی‌ها موضع قاطعانه بگیرد و شفاف به مردم بگوید که آمریکایی‌ها در برجام کارشکنی می‌کنند. وی با اشاره به اینکه اخیراً کشورهای ۱+۵ بیانیه‌ای صادر و گفته‌اند که ما به تعهدات خود در برجام عمل کردیم ولی ایران هیچ اقدامی نکرده و باید تحریم‌ها ادامه پیدا کند، گفت: دولت در این زمینه نباید از دیپلماسی انفعال و التماس استفاده کند و سریعاً پاسخ محکم به این‌گونه زیاده‌خواهی‌ها بدهد. ما به تعهدات خود عمل کردیم ولی آمریکایی‌ها و غربی‌ها با تمسخر بدون اجرای تعهدات خود تحریم را بر ملت ما تحمیل می‌کنند. این همه خوش‌خیالی بس است و دولت به‌جای التماس مطالبه‌گر حقوق ملت باشد. (خبرگزاری تسنیم پنجشنبه ۹۵/۳/۲۰)

الزام پنجم:

ضرورت رعایت شرایط لازم در معامله اورانیوم غنی شده

خامساً: معامله‌ی اورانیوم غنی‌شده‌ی موجود در برابر کیک زرد با دولت خارجی در صورتی آغاز خواهد شد که قرارداد مطمئن در این باره همراه با تضمین کافی منعقد شده باشد. معامله و تبادل مزبور، باید بتدریج و در دفعات متعدد باشد. (چهارشنبه ۹۴/۷/۲۹ پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی سیدعلی خامنه‌ای). در ادامه نمونه‌ای از اظهارات و تبلیغات رسانه‌ای مرتبط با الزام پنجم آمده است:

فرآیند اجرایی

- علی‌اکبر صالحی رئیس سازمان انرژی اتمی کشور در حاشیه امضای قرارداد همکاری این سازمان با پژوهشکده صنعت نفت: پس از دستبرد آمریکایی‌ها به دارایی ۲ میلیاردی ایران از همکارانم خواستم که از ارسال محموله آب سنگین به آمریکا خودداری کنند و جلوی آن را بگیرند تا تکلیف روشن شود. (خبرگزاری فارس دوشنبه ۱۰/۰۳/۹۵)

- بهروز کمالوندی، سخنگوی سازمان انرژی اتمی در حاشیه مراسم بیست و هفتمین سالگرد رحلت حضرت امام (ره): چند تعهد درباره فروش آب سنگین از آمریکایی خواسته‌ایم که خوشبختانه در حال محقق شدن است. وی افزود: .. برای فروش آب سنگین ایران به سایر کشورها نیز در حال مذاکره هستیم که در این زمینه شرایط خوبی فراهم شده است. (ایسنا جمعه ۹۵/۳/۱۴)

واکنش‌های خارجی

- جان کربی سخنگوی وزارت امور خارجه در پاسخ به سئوالی مبنی بر اینکه آیا قرارداد خرید آب سنگین از ایران کامل شده است؟ گفت: همانطور که می‌دانید روز ۲۲ آوریل اداره برنامه ایزوتوپ وزارت انرژی آمریکا قراردادی برای خرید ۳۲ تن آب سنگین از ایران امضا کرد. انتظار ما این است که این آب سنگین در هفته‌های آینده به آمریکا برسد. اکنون جزئیات بیشتری در این مورد نمی‌دانم و مدرکی در این مورد به همراه ندارم. برای اطلاعات بیشتر می‌توانید به وزارت خزانه داری رجوع کنید. (مونیتورینگ خبرگزاری صدا و سیما پنجشنبه ۹۵/۳/۱۳)

واکنش‌های داخلی

الزام ششم:

ضرورت تداوم فعالیت هسته‌ای تا رسیدن به ۱۹۰ هزار سو

مطابق مصوبه مجلس، طرح و تمهیدات لازم برای توسعه‌ی میان مدت صنعت انرژی اتمی که شامل روش پیشرفت در مقاطع مختلف از هم اکنون تا پانزده سال و منتهی به ۱۹۰ هزار سو است، تهیه و با دقت در شورای عالی امنیت ملی بررسی شود. این طرح باید هرگونه نگرانی ناشی از برخی مطالب در ضمائیم برجام را برطرف کند. در ادامه نمونه‌ای از اظهارات و تبلیغات رسانه‌ای مرتبط با الزام ششم آمده است:

واکنش‌های داخلی

علی اکبر صالحی: بانک‌های بزرگ اروپایی با فشار آمریکا فعلاً با ما کار نمی‌کنند. مشکل غربی‌ها با تسلیحات، اقتصاد، فناوری، تجارت یا حتی علم ما نیست، بلکه مشکل غربی‌ها با ملت ایران، نگرانی از انتشار پیام انقلاب اسلامی به جهان است. (خبرگزاری صدا و سیما سه‌شنبه ۹۵/۰۵/۱۹)

واکنش‌های خارجی

وبسایت خبری «واشنگتن فری بیکن»، مقامات دولت آمریکا اعلام کردند که دستورات صادره از سوی رئیس‌جمهوری ایران برای آغاز پروژه احداث دو نیروگاه هسته‌ای جدید، در توافق کامل با «برنامه جامع اقدام مشترک» است. (خبرگزاری مهر شنبه ۹۵/۰۵/۲۳)

فرآیند اجرایی

علی اکبر صالحی: به دستور رئیس‌جمهور عملیات اجرایی ساخت دو نیروگاه هسته‌ای جدید با ۱۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری آغاز خواهد شد. (خبرگزاری صدا و سیما سه‌شنبه ۹۵/۰۵/۱۹)

الزام هفتم:

ضرورت تداوم تحقیق و توسعه در فن آوری هسته‌ای با هدف خودکفایی

سابقاً: سازمان انرژی اتمی، تحقیق و توسعه در ابعاد مختلف را در مقام اجرا به‌گونه‌ای سامان‌دهی کند که در پایان دوره‌ی هشت‌ساله هیچ کمبود فن‌آوری برای ایجاد غنی‌سازی مورد قبول در برجام وجود نداشته باشد. (چهارشنبه ۹۴/۷/۲۹ پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی سیدعلی خامنه‌ای). در ادامه نمونه‌ای از اظهارات و تبلیغات رسانه‌ای مرتبط با الزام هفتم آمده است:

فرآیند اجرایی

بهبود روزگاری کمالوندی معاون و سخنگوی سازمان انرژی اتمی در پاسخ به الف برنامه سال‌های آتی کشور در تحقیق و توسعه غنی‌سازی با توجه به مندرجات ضمیمه ۱ برجام تهیه و به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ارائه شده است. توسعه سانتریفیوژهای نسل -۲IR، -m۲IR، -۴IR، -۵IR، -۶IR و -۸IR در طول دهه پیش رو در دستور کار سازمان انرژی اتمی ایران قرار دارد. (الف، یکشنبه ۹۵/۴/۶)

واکنش‌های خارجی

واکنش‌های داخلی

الزام هشتم :

ضرورت مراجعه به اسناد مذاکره در صورت وجود ابهام

ثامناً: توجه شود که در موارد ابهام سند برجام، تفسیر طرف مقابل مورد قبول نیست و مرجع، متن مذاکرات است. در ادامه نمونه ای از اظهارات و تبلیغات رسانه ای مرتبط با موضوع آمده است:

فرآیند اجرایی	واکنش‌های خارجی	واکنش‌های داخلی
		<p>- حمید رسایی: گزارش وزارت امور خارجه درباره برجام به مجلس باید ناظر و متناظر و متناسب با تذکرات و مطالبات ذکر شده در نامه رهبر معظم انقلاب و مصوبه مجلس باشد. وزارت امور خارجه متن برجام را کپی کرده و به عنوان گزارش به مجلس ارائه داده است که ما باید این کارها را بکنیم و طرف مقابل نیز این کارها را بکند همه حرف‌هایی که آقای سیف و زنگنه دیروز زدند قبلاً پیش‌بینی شده است و هم کسانی که دلسوزانه خون دل خوردند و هم نامه رهبری اینها را پیش‌بینی کرده بود، گزارش وزارت خارجه درباره برجام به کمیسیون امنیت ملی را گزارشی کلی و بی‌فایده است.. (خبرگزاری فارس دوشنبه ۹۵/۱/۳۰)</p> <p>- کریمی قدوسی: گزارش اینکه بعد از نقض عهدهای فاحش غرب در اجرای برجام که مسئولینی همچون رئیس کل بانک مرکزی و رئیس سازمان انرژی اتمی به نقض عهدهای طرف مقابل در اجرای برجام انتظار می‌رفت بخشی از این حقایق در خصوص نقض برجام در گزارش وزارت امور خارجه برجسته می‌شد. بخش اعظم گزارش متوجه نقض برجام توسط آمریکا و تشدید تحریم‌ها از سوی این کشور باشد و زیاده‌خواهی‌های آمریکا و نفوذ آمریکا در سیستم‌های مالی دنیا و تهدید بانک‌ها از شرکت‌های بین‌المللی برای عدم همکاری با ایران و ... لحاظ شود. (خبرگزاری فارس)</p> <p>- کریمی قدوسی: انتظار این بود که بخش اعظم گزارش متوجه نقض برجام توسط آمریکا و تشدید تحریم‌ها از سوی این کشور باشد و زیاده‌خواهی‌های آمریکا و نفوذ آمریکا در سیستم‌های مالی دنیا و تهدید بانک‌ها از شرکت‌های بین‌المللی برای عدم همکاری با ایران و ... لحاظ شود. (خبرگزاری فارس سه شنبه ۹۵/۰۱/۳۱)</p>

الزام نهم:

ضرورت رصد دقیق اجرای برجام برای جلوگیری از تخلّفات احتمالی طرف غربی

تاسعاً: وجود پیچیدگی‌ها و ابهام‌ها در متن برجام و نیز گمان نقض عهد و تخلّفات و فریب‌کاری در طرف مقابل بویژه آمریکا، ایجاب می‌کند که یک هیئت قوی و آگاه و هوشمند، برای رصد پیشرفت کارها و انجام تعهدات طرف مقابل و تحقق آنچه در بالا بدان تصریح شده است، تشکیل شود. ترکیب و وظایف این هیئت باید در شورای عالی امنیت ملی تعیین و تصویب شود. (چهارشنبه ۹۴/۷/۲۹ پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی سیدعلی خامنه‌ای). در ادامه نمونه‌ای از اظهارات و تبلیغات رسانه‌ای مرتبط با الزام نهم آمده است:

فرآیند اجرایی	واکنش‌های خارجی	واکنش‌های داخلی
		<p>- حمید رسایی: گزارش وزارت امور خارجه درباره برجام به مجلس باید ناظر و متناظر و متناسب با تذکرات و مطالبات ذکر شده در نامه رهبر معظم انقلاب و مصوبه مجلس باشد. وزارت امور خارجه متن برجام را کپی کرده و به عنوان گزارش به مجلس ارائه داده است که ما باید این کارها را بکنیم و طرف مقابل نیز این کارها را بکند همه حرف‌هایی که آقای سیف و زنگنه دیروز زدند قبلاً پیش‌بینی شده است و هم کسانی که دلسوزانه خون دل خوردند و هم نامه رهبری اینها را پیش‌بینی کرده بود، گزارش وزارت خارجه درباره برجام به کمیسیون امنیت ملی را گزارشی کلی و بی‌فایده است.. (خبرگزاری فارس دوشنبه ۹۵/۱/۳۰)</p> <p>- کریمی قدوسی: گزارش اینکه بعد از نقض عهدهای فاحش غرب در اجرای برجام که مسئولینی همچون رئیس کل بانک مرکزی و رئیس سازمان انرژی اتمی به نقض عهدهای طرف مقابل در اجرای برجام انتظار می‌رفت بخشی از این حقایق در خصوص نقض برجام در گزارش وزارت امور خارجه برجسته می‌شد. بخش اعظم گزارش متوجه نقض برجام توسط آمریکا و تشدید تحریم‌ها از سوی این کشور باشد و زیاده‌خواهی‌های آمریکا و نفوذ آمریکا در سیستم‌های مالی دنیا و تهدید بانک‌ها از شرکت‌های بین‌المللی برای عدم همکاری با ایران و ... لحاظ شود. (خبرگزاری فارس)</p> <p>- کریمی قدوسی: انتظار این بود که بخش اعظم گزارش متوجه نقض برجام توسط آمریکا و تشدید تحریم‌ها از سوی این کشور باشد و زیاده‌خواهی‌های آمریکا و نفوذ آمریکا در سیستم‌های مالی دنیا و تهدید بانک‌ها از شرکت‌های بین‌المللی برای عدم همکاری با ایران و ... لحاظ شود. (خبرگزاری فارس سه شنبه ۹۵/۰۱/۳۱)</p>

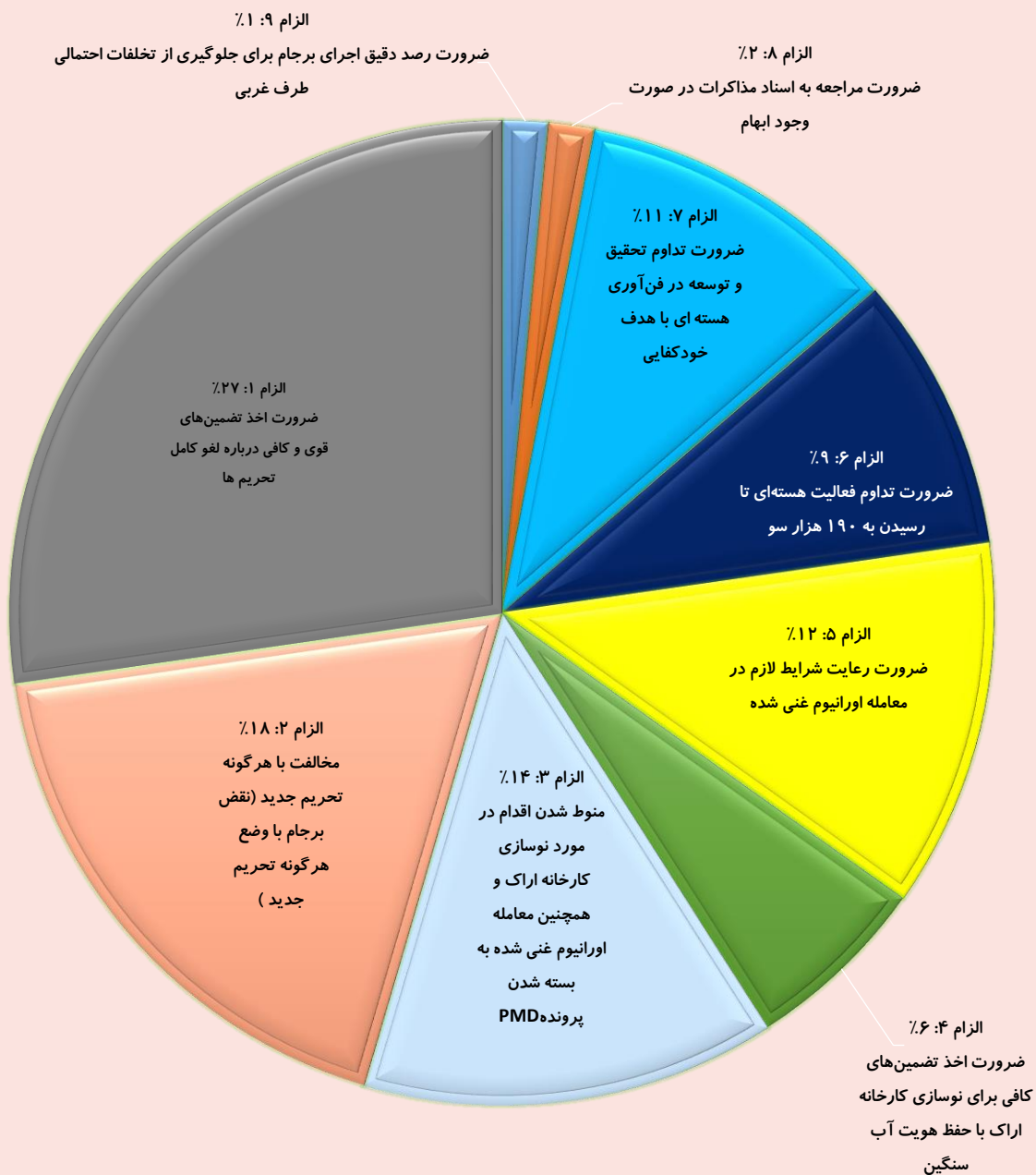

جدول آماری حجم اظهارات و تبلیغات رسانه ای درباره الزامات نه‌گانه به تفکیک شماره‌های گاهشمار

ردیف	گاهشمار	الزام ۱	الزام ۲	الزام ۳	الزام ۴	الزام ۵	الزام ۶	الزام ۷	الزام ۸	الزام ۹
۱	گاهشمار ۱۰			*						
۲	گاهشمار ۱۱			*						
۳	گاهشمار ۱۲			*				*		
۴	گاهشمار ۱۳			*						
۵	گاهشمار ۱۴			*						
۶	گاهشمار ۱۵			*						
۷	گاهشمار ۱۶			*	*					
۸	گاهشمار ۱۷			*	*					
۹	گاهشمار ۱۸			*	*					
۱۰	گاهشمار ۱۹	*								
۱۱	گاهشمار ۲۰	*	*	*						
۱۲	گاهشمار ۲۱	*	*	*						
۱۳	گاهشمار ۲۲	*	*	*						
۱۴	گاهشمار ۲۳	*	*	*				*		
۱۵	گاهشمار ۲۴	*	*	*						
۱۶	گاهشمار ۲۵	*	*	*						
۱۷	گاهشمار ۲۶	*	*	*						
۱۸	گاهشمار ۲۷	*	*	*	*	*			*	*
۱۹	گاهشمار ۲۸			*	*	*				
۲۰	گاهشمار ۲۹	*								
۲۱	گاهشمار ۳۰			*	*	*				
۲۲	گاهشمار ۳۱	*	*	*	*	*				
۲۳	گاهشمار ۳۲	*	*	*	*	*				
۲۴	گاهشمار ۳۳			*	*	*				
۲۵	گاهشمار ۳۴	*	*	*	*	*				
۲۶	گاهشمار ۳۵	*	*	*	*	*				
۲۷	گاهشمار ۳۶			*	*	*	*			
۲۸	گاهشمار ۳۷	*	*	*	*	*				
۲۹	گاهشمار ۳۸			*	*	*	*			
۳۰	گاهشمار ۳۹	*	*	*	*	*	*			
۳۱	گاهشمار ۴۰	*	*	*	*	*	*			
۳۲	گاهشمار ۴۱	*	*	*	*	*	*			
۳۳	گاهشمار ۴۲	*	*	*	*	*	*			
۳۴	گاهشمار ۴۳	*	*	*	*	*	*			
۳۵	گاهشمار ۴۴	*	*	*	*	*	*			

جدول آماری تبلیغات رسانه ای درباره الزامات نه گانه

آمار حجم تبلیغات رسانه ای درباره الزامات نه گانه

■ بررسی نکات برجسته نموداری

- بیشترین اظهارات و تبلیغات رسانه‌ای به نوعی با الزام شماره ۱ در خصوص «اخذ تضمین‌های کافی در لغو تحریم‌ها است.» و پس از آن با الزام شماره ۲ یعنی نقض برجام با هرگونه تحریم جدید به هر بهانه‌ای .. مرتبط است.
- تکرار و فراوانی هر کدام از الزام‌ها فصلی و مناسبتی است یعنی با توجه به طرح هر یک از موضوعات مربوط به برجام در نتیجه الزامات متناسب با آنها نیز رسانه‌ای می‌شود. مثلاً هر گاه سخن از نوسازی اراک بوده الزامات مربوط به آن یعنی الزام سه و چهار رسانه‌ای شده است. اما در مقابل این اصل، استثنایی وجود دارد که می‌توان آن را مبحثی تقریباً دائمی دانست چون مربوط به اصل برجام و کلیت آن است و همین امر باعث شده که همیشه کم و بیش ردی از آن در تبلیغات رسانه‌ای زمان‌های مختلف مشاهده شود و آن مبحث تحریم و الزامات ۱ و ۲ است که بیشترین فراوانی رسانه‌ای را به خود اختصاص می‌دهد.
- تکرارهای فراوان نشان از اهمیت موضوع تحریم و پیوستگی آن با برجام دارد به این معنا که اجرای کامل و دقیق برجام با تداوم تحریم‌ها غیر ممکن است. البته می‌توان به استناد اخبار و اسناد موجود علت این تداوم تحریم‌ها را سیاست عملی واشنگتن در قبال برجام دانست از این رو بدعهدی آمریکا در فضای سیاسی و رسانه‌ای ایران، برخی از کشورهای عضو اتحادیه اروپا و همچنین روسیه مورد انتقاد قرار گرفته است. این در حالی است که در نقطه مقابل محافل سیاسی و رسانه‌ای آمریکا به دنبال توجیه بدعهدی آمریکا در اجرای برجام هستند.
- بررسی و تحلیل اظهارات و تبلیغات رسانه‌ای درباره برجام نشان می‌دهد که در میان الزامات، الزام نهم و همچنین الزام هشتم به ترتیب حجم کمتری از اظهارات و فضای تبلیغات رسانه‌ای را به خود معطوف کرده‌اند. الزام نهم مربوط به رصد دقیق برجام است. به نظر می‌رسد یکی از علل کم حجم بودن تبلیغات رسانه‌ای در این زمینه؛ فعالیت اندک یا رسانه‌ای نشدن اقدامات کمیته رصد و نظارت بر اجرای برجام بوده است. این در حالی است که رصد دقیق بر روند اجرای برجام به منظور جلوگیری از تخلفات احتمالی طرف غربی از تعهدات برجامی خود امری است کاملاً مهم و ضروری که رهبر معظم انقلاب نیز بر این ضرورت تصریح فرموده‌اند. بنابراین شایسته بلکه ضروری است کمیته یادشده ضمن افزودن بر میزان فعالیت خود، از اقدامات رسانه‌ای (اطلاع رسانی به مردم) در این خصوص اهمال نکند. الزام هشتم هم مربوط به ضرورت مراجعه به اسناد مذاکرت در صورت وجود ابهام است. به نظر می‌رسد؛ با توجه به ابهام زایی محافل سیاسی و رسانه‌ای آمریکا و افشاء جهت دار و هدفمند برخی از محتوای مذاکرات هسته‌ای، تمرکز هوشمندانه محافل سیاسی و تبلیغی جمهوری اسلامی بر روی این الزام می‌تواند بستر تبلیغی مناسب برای به دست گرفتن ابتکار عمل سیاسی و رسانه‌ای در تفسیر برجام را فراهم آورد.

■ الزامات نه‌گانه برجام در کلام رهبر انقلاب

مشروح نامه رهبر معظم انقلاب اسلامی درباره برجام و الزامات نه‌گانه؛

بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم

جناب آقای روحانی رئیس‌جمهور اسلامی ایران و رئیس شورای عالی امنیت ملی (دامت توفیقاته) با سلام و تحیت؛

اکنون که موافقت‌نامه‌ی موسوم به «برجام» پس از بررسی‌های دقیق و مسئولانه در مجلس شورای اسلامی، کمیسیون ویژه و دیگر کمیسیون‌ها و نیز در شورای عالی امنیت ملی، سرانجام از مجاری قانونی عبور کرده و در انتظار اعلام نظر اینجانب است، لازم میدانم نکاتی را یادآور شوم تا جنابعالی و دیگر دست‌اندرکاران مستقیم و غیرمستقیم آن، فرصتهای کافی برای رعایت و حفظ منافع ملی و مصالح عالی‌ه‌ی کشور در اختیار داشته باشید.

(۱) پیش از هر چیز لازم میدانم از همه‌ی دست‌اندرکاران این فرایند پرچالش، در همه دوره‌ها از جمله هیئت مذاکره‌کننده اخیر که در توضیح نقاط مثبت و در اصل تثبیت آن نقاط همه سعی ممکن خود را به کار بردند، و نیز از منتقدانی که با ریزبینی قابل تحسین، نقاط ضعف آن را به همه‌ی ما یادآور شدند و مخصوصاً از رئیس و اعضای کمیسیون ویژه‌ی مجلس و نیز از اعضای عالی‌مقام شورای عالی امنیت ملی که با درج ملاحظات مهم خود، برخی از نقاط خلأ را پوشش دادند، و سرانجام از رئیس و نمایندگان مجلس شورای اسلامی که با تصویب طرحی محتاطانه، راه درست اجرا را به دولت ارائه کردند، و نیز از رسانه‌ی ملی و نویسندگان مطبوعات کشور که با همه اختلاف‌نظرها، در مجموع تصویر کاملی از این موافقت‌نامه در برابر افکار عمومی نهادند، قدردانی خود را اعلام دارم. این مجموعه‌ی پر حجم کار و تلاش و فکر در مسئله‌ای که گمان می‌رود از جمله‌ی مسائل به یاد ماندنی و عبرت‌آموز جمهوری اسلامی باشد، در خور تقدیر و مایه خرسندی است. به همین دلیل با اطمینان میتوان گفت که پاداش الهی برای این نقش آفرینی‌های مسئولانه، مشتمل بر نصرت و رحمت و هدایت ذات حضرت حق خواهد بود، ان شاءالله؛ زیرا وعده‌ی نصرت الهی در برابر نصرت دین او، تخلف‌ناپذیر است.

(۲) جنابعالی با سابقه‌ی چند دهه حضور در متن مسائل جمهوری اسلامی، طبعاً دانسته‌اید که دولت ایالات آمریکا، در قضیه‌ی هسته‌ای و نه در هیچ مسئله دیگری، در برابر ایران رویکردی جز خصومت و اخلاف در پیش نگرفته است و در آینده هم بعید است جز این روش عمل کند. اظهارات رئیس‌جمهور آمریکا در دو نامه به اینجانب مبنی بر اینکه قصد براندازی جمهوری اسلامی را ندارد، خیلی زود با طرف‌داری‌اش از فتنه‌های داخلی و کمک مالی به معارضان جمهوری اسلامی، خلاف واقع از آب درآمد و تهدیدهای صریح وی به حمله‌ی نظامی و حتی هسته‌ای - که میتواند به کیفرخواست مبسوطی علیه وی در دادگاه‌های بین‌المللی منتهی شود - پرده از نیت واقعی سران آمریکا برداشت. صاحب‌نظران سیاسی عالم و افکار عمومی بسیاری از ملت‌ها، بوضوح تشخیص میدهند که عامل این خصومت تمام‌نشدنی، ماهیت و هویت جمهوری اسلامی ایران است که برخاسته از انقلاب اسلامی است. ایستادگی بر مواضع بر حق اسلامی در مخالفت با نظام سلطه و استکبار، ایستادگی در برابر زیاده‌طلبی و دست‌اندازی به ملت‌های ضعیف، افشای حمایت آمریکا از دیکتاتوری‌های قرون وسطایی و سرکوب ملت‌های مستقل، دفاع بی‌وقفه از ملت فلسطین و گروه‌های مقاومت میهنی، فریاد منطقی و دنیاپسند بر سر رژیم غاصب صهیونیست، قلم‌های عمده‌ای را تشکیل میدهند که دشمنی رژیم ایالات متحده‌ی آمریکا را بر ضد جمهوری اسلامی، برای آنان اجتناب‌ناپذیر کرده است؛ و این دشمنی تا هنگامی که جمهوری اسلامی با قدرت درونی و پایدار خود، آنان را مأیوس کند ادامه خواهد داشت.

چگونگی رفتار و گفتار دولت آمریکا در مسئله‌ی هسته‌ای و مذاکرات طولانی و ملال‌آور آن، نشان داد که این نیز یکی از حلقه‌های زنجیره دشمنی عنادآمیز آنان با جمهوری اسلامی است. فریب‌کاری آنان در دوگانگی میان اظهارات اولیه آنان که با نیت قبول مذاکره‌ی مستقیم از سوی ایران انجام میشد، با نقض عهدهای مکرر آنان در طول مذاکرات دوساله و همراهی آنان با خواسته‌های رژیم صهیونیستی و دیپلماسی زورگویانه‌ی آنان در رابطه با دولت‌ها و مؤسسات اروپایی دخیل در مذاکرات، همه نشان‌دهنده‌ی آن است که ورود فریب‌کارانه‌ی آمریکا در مذاکرات هسته‌ای، نه با نیت حل‌وفصل عادلانه، که با غرض پیشبرد هدف‌های خصمانه‌ی خود درباره‌ی جمهوری اسلامی صورت گرفته است. بی‌شک حفظ هوشیاری نسبت به نیت خصمانه‌ی دولت آمریکا و ایستادگی‌هایی که بر اثر آن در طول مسیر مذاکرات از سوی مسئولان جمهوری اسلامی به کار رفت، توانست در موارد متعددی، از ورود زیانهای سنگین جلوگیری کند. با این حال، محصول مذاکرات که در قالب برجام شکل گرفته است، دچار نقاط ابهام و ضعفهای ساختاری و موارد متعددی است که در صورت فقدان مراقبت دقیق و لحظه‌به‌لحظه، میتواند به خسارت‌های بزرگی برای حال و آینده‌ی کشور منتهی شود.

۳) بندهای نه‌گانه قانون اخیر مجلس و ملاحظات ده‌گانه ذیل مصوبه شورای عالی امنیت ملی، حاوی نکات مفید و مؤثر است که باید رعایت شود، با این حال برخی نکات لازم دیگر نیز هست که همراه با تأکید بر تعدادی از آنچه در آن دو سند آمده است، اعلام میگردد. اولاً: از آنجا که پذیرش مذاکرات از سوی ایران اساساً با هدف لغو تحریمهای ظالمانه‌ی اقتصادی و مالی صورت گرفته است و اجرائی شدن آن در برجام به بعد از اقدامهای ایران موکول گردیده، لازم است تضمین‌های قوی و کافی برای جلوگیری از تخلف طرفهای مقابل، تدارک شود، که از جمله‌ی آن اعلام کتبی رئیس‌جمهور آمریکا و اتحادیه اروپا مبنی بر لغو تحریمها است. در اعلام اتحادیه اروپا و رئیس‌جمهور آمریکا، باید تصریح شود که این تحریمها بکلی برداشته شده است. هرگونه اظهار مبنی بر این که ساختار تحریمها باقی خواهد ماند، به‌منزله‌ی نقض برجام است.

ثانیاً: در سراسر دوره هشت ساله، وضع هرگونه تحریم در هر سطح و به هر بهانه‌ای (از جمله بهانه‌های تکراری و خود ساخته‌ی تروریسم و حقوق بشر) توسط هر یک از کشورهای طرف مذاکرات، نقض برجام محسوب خواهد شد و دولت موظف است طبق بند ۳ مصوبه‌ی مجلس، اقدامهای لازم را انجام دهد و فعالیتهای برجام را متوقف کند.

ثالثاً: اقدامات مربوط به آنچه در دو بند بعدی آمده است، تنها هنگامی آغاز خواهد شد که آژانس، پایان پرونده‌ی موضوعات حال و گذشته (PMD) را اعلام نماید.

رابعاً: اقدام در مورد نوسازی کارخانه‌ی اراک با حفظ هویت سنگین آن، تنها در صورتی آغاز خواهد شد که قرارداد قطعی و مطمئن درباره‌ی طرح جایگزین و تضمین کافی برای اجرای آن منعقد شده باشد.

خامساً: معامله‌ی اورانیوم غنی‌شده‌ی موجود در برابر کیک زرد با دولت خارجی در صورتی آغاز خواهد شد که قرارداد مطمئن در این باره همراه با تضمین کافی منعقد شده باشد. معامله و تبادل مزبور، باید بتدریج و در دفعات متعدد باشد.

سادساً: مطابق مصوبه مجلس، طرح و تمهیدات لازم برای توسعه‌ی میان‌مدت صنعت انرژی اتمی که شامل روش پیشرفت در مقاطع مختلف از هم‌اکنون تا پانزده سال و منتهی به ۱۹۰ هزار سو است، تهیه و با دقت در شورای عالی امنیت ملی بررسی شود. این طرح باید هرگونه نگرانی ناشی از برخی مطالب در ضمیمه برجام را برطرف کند.

سابعاً: سازمان انرژی اتمی، تحقیق و توسعه در ابعاد مختلف را در مقام اجرا به‌گونه‌ای سامان‌دهی کند که در پایان دوره‌ی هشت‌ساله هیچ کمبود فناوری برای ایجاد غنی‌سازی مورد قبول در برجام وجود نداشته باشد.

ثامناً: توجه شود که در موارد ابهام سند برجام، تفسیر طرف مقابل مورد قبول نیست و مرجع، متن مذاکرات است.

تاسعاً: وجود پیچیدگی‌ها و ابهامها در متن برجام و نیز گمان نقض عهد و تخلفات و فریب‌کاری در طرف مقابل بویژه آمریکا، ایجاب میکند که یک هیئت قوی و آگاه و هوشمند، برای رصد پیشرفت کارها و انجام تعهدات طرف مقابل و تحقق آنچه در بالا بدان تصریح شده است، تشکیل شود. ترکیب و وظایف این هیئت باید در شورای عالی امنیت ملی تعیین و تصویب شود. (چهارشنبه ۲۹/۷/۹۴ پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی سیدعلی خامنه‌ای)